

ΓΙΟΓΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ: ΝΕΟΕΠΟΧΙΤΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΜΕ ΤΟ ΜΑΝΔΥΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

της κ. Ελένης Ανδρουλάκη.

(Β' μέρος)

Ο διαλογισμός.

Αντίθετα με τις γυμναστικές ασκήσεις, οι σωματικές ασκήσεις της γιόγκα (άσάνες) δεν σχετίζονται με κίνηση, αλλά στοχεύουν να ακινητοποιήσουν το σώμα. Αντίστοιχα και οι αναπνευστικές ασκήσεις της γιόγκα (πρανάγιαμα) δεν στοχεύουν σε καλύτερη αναπνοή,

αλλά στη μείωση ή την παύση της αναπνοής¹¹. Όταν λοιπόν ο ασκούμενος έχει φτάσει στην τέταρτη βαθμίδα της γιόγκα και έχει επιτύχει την ακινησία του σώματος σε συγκεκριμένες στάσεις και την επιβράδυνση της αναπνοής του, είναι έτοιμος να ξεκινήσει το διαλογισμό.

11. <http://www.dci.dk/?artikel=334>.

με το Σατανά και όλους τους δαίμονες του. Η πονηρία δεν θα εμφανιστεί ποτέ ξανά. Οι παραβάτες θα εξαλειφθούν για πάντα και οι δίκαιοι θα λάβουν αιώνια ζωή».

Κατ' αρχήν, έγινε κατανοητός ο τρόπος μέ τον οποίο επανέρχονται σε «ζωή» οι επί μία χιλιετία διδασκόμενοι τά «έξυψωτικά βοηθήματα» του «δούλου» οι απολαμβάνοντες τά όφελι της λυτρωτικής θυσίας του Ίησού Χριστού (δέν μās εξηγεί ή «Σκοπιά», ποιά είναι τέλος πάντων αυτά τά όφελι). Έφθασαν, λοιπόν, σε τελειότητα από πάσης απόψεως... Κατόπιν ό Ίεχωβά θά επιτρέψει στον Σατανά νά καταβάλει μία τελική προσπάθεια, απομακρύνσεως των ανθρώπων από τον Θεό.

Η άγια Γραφή δέν όμιλει πουθενά για τρίτη κρίση, αλλά για μία (Έβραίους Θ' 27). Άξια παρατηρήσεως επίσης είναι ή στάση του Ίεχωβά ως προς τον Σατανά· αυτή κι άν είναι άκατανόητη! Τό περίεργο στην όλη αυτή περιπέτεια είναι ότι ό Σατανάς έχει επιτυχία σε **μερικά άτομα**, όπως γράφει ή άνωτέρω «Σκοπιά». Όμως, στό βιβλίό της: «Χιλιετής Βασιλεία», σελ. 151,152 γράφει ότι: «ό Σατανάς και οι δαίμονες του κατορθώνουν νά παραπλανήσουν... Όπως «ή άμμος της θαλάσσης»», δηλαδή, φαίνεται νά είναι άναρίθμητοι... «ένός άκαθόριστου άριθμού

από την άποκατεστημένη άνθρωπότητα». Δέν προλέγεται πόσοι θά είναι, αλλά θά είναι άρκετοί...

Έτσι ό Σατανάς κατορθώνει νά παραπλανήσει για άλλη μία φορά. Η «Σκοπιά» παρουσιάζει τον Σατανά νά επιτυγχάνει στό επίμαχο ζήτημα και νά παραπλανά, όχι την άμαρτωλή άνθρωπότητα, τον κόσμο της πώσεως, αλλά την τελειοποιημένη, την άπηλλαγμένη πάσης άμαρτίας. Η αντίδραση του Ίεχωβά; Προβαίνει σε έκτέλεση του Σατανά και των παρασυρμένων ανθρώπων. Επί τέλους, δυναμικά ό Ίεχωβά επιβάλλει την έξουσία του. Καί διερωτάται κανείς: ποιός ήταν ό σκοπός όλης αυτής της περιπέτειας και ταλαιπωρίας των όπαδών οι όποιοι επί 1000 έτη ζούσαν χιλιετή κρίση;

Μάταια ή θυσία του Ίησού Χριστού· πλήρης ή άποτυχία της διακυβερνήσεως της περίφημης «βασιλείας» των 144.000. Σέ τίποτα δέν ώφελήθηκαν οι όπαδοί, οι όποιοι πιστεύουν σε όλες αυτές τις ιστορίες του «δούλου».

Άς άναλογιστούν -έάν μπορούν-: είναι αυτός ό Θεός Πατέρας της Άγίας Γραφής; Είναι αυτός ό Ίησους Χριστός, τό «έσφαγμένο άρνίο» της άγάπης, για την σωτηρία της άνθρωπότητας;

Με απλά λόγια ὁ διαλογισμὸς ὀρίζεται ὡς «ἡ εἴσοδος σὲ μία κατάσταση ἀλλαγμένης συνείδησης μέσω ἀσκήσεων γιόγκα, ἐλέγχου τῆς ἀναπνοῆς, μὲ τὴν χρῆση κάποιου μάντρα κτλ. Συνδεδεμένες μὲ τὶς ἀνατολικὲς μεταφυσικὲς φιλοσοφίες, τὴ Νέα Ἐποχὴ καί/ἢ τὶς Ἀνατολικὲς θρησκείες, οἱ τεχνικὲς αὐτὲς ὑποβοηθοῦν τὸ ἄδειασμα τοῦ μυαλοῦ ἢ τὴν ἀναστολὴ τῆς κριτικῆς σκέψης»¹². Μάλιστα, «ὁ διαλογισμὸς βρίσκεται στὴν καρδιὰ τοῦ μηνύματος τοῦ Βούδα»¹³ καὶ «εἶναι μία σημαντικὴ βουδιστικὴ ἀσκηση ποὺ βοηθᾷ τὸν ἀναζητητὴ νὰ ὑπερβῆ τὴ διαχωρισμένη ἀτομικὴ του ὑπόσταση καὶ νὰ ἀνακαλύψει τὴ “Φύση τοῦ Βούδα”»¹⁴. Οἱ ἀνατολικὲς πρακτικὲς ἐνθαρρύνουν τὴ συγκέντρωση τῆς προσοχῆς ὥστε νὰ καθηλωθεῖ ὁ νοῦς καὶ νὰ ἀποκοπεῖ ἀπὸ τὰ γύρω φαινόμενα. Αὐτὴ ἡ στροφὴ πρὸς τὰ μέσα συνοδεύεται ἀπὸ πλῆθος τεχνικῶν ὅπως ἡ συγκέντρωση τῆς προσοχῆς σὲ ἓνα συγκεκριμένο σημεῖο¹⁵. Ὁ νοῦς «ἐστιάζεται» σὲ ἓνα ἀντικείμενο (σὲ ἓνα λουλούδι, ἓναν κρύσταλλο, τὴ φλόγα ἐνὸς κεριοῦ, τὴν εἰκόνα τοῦ γκουρού, τοῦ Βούδα ἢ ἀκόμα καὶ τοῦ Χριστοῦ), σὲ ἓνα μέρος τοῦ σώματος, στὴν ἀναπνοή, ἢ σὲ κάποιον μάντρα κτλ. Τί εἶναι τὰ μάντρα; Τὰ μάντρα εἶναι συγκεκριμένες «ἰερέες» λέξεις ἢ συλλαβὲς ποὺ ἀναφέρονται σὲ Ἰνδουιστικὲς θεότητες καὶ πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνονται συνεχῶς. «Τὰ μάντρα δὲν εἶναι κατασκευάσματα ἀνθρώπου. Σὲ βαθεὲς καταστάσεις διαλογισμοῦ φωτισμένοι ἀσκητὲς ἢ γιόγκι τὰ εἶδαν ἢ τὰ ἄκουσαν, τὰ ἀνέσυραν, ἐνῶ βρισκόνταν σὲ ὑπερβατικὴ συνειδησιακὴ κατάσταση... Τὰ μάντρα σχεδὸν πάντα ἀπευθύνονται πρὸς κάποια θεότητα καὶ διατυπώνονται μὲ συλλαβὲς ἢ λέξεις ποὺ στὴν κάθε περίπτωσι σχετίζονται μὲ τὴ θεότητα αὐτή»¹⁶. «Τὸ πιὸ ἱερὸ μάντρα τῶν

Ἰνδουιστῶν εἶναι τὸ Ὅμ, ἢ Ὑπέρτατη Ἀλήθεια, ὁ ἦχος ἀπὸ τὸν ὁποῖο δημιουργήθηκε τὸ σύμπαν»¹⁷.

Στὴ Δύση, γιὰ εὐνόητους λόγους, ὁ θρησκευτικὸς πυρήνας τοῦ διαλογισμοῦ συχνὰ ἀποσιωπᾶται. Ὅμως, στὴν πραγματικότητα, μὲ τὸ διαλογισμὸ «ἀφυπνίζεται κανεὶς ὡς πρὸς τὴ -δῆθεν- θεϊκότητά του καὶ συνειδητοποιεῖ τὴν ταύτισή του μὲ τὸ Ἀπόλυτο Μπράχμαν τοῦ Ἰνδουισμοῦ ἢ τὸ Κενὸ τοῦ Βουδισμού»¹⁸.

Σύμφωνα μὲ τὸ Βουδισμὸ «ἡ πνευματικὴ ἐμπειρία τοῦ ἀσκητῆ... βασίζεται πάνω στὴ συγκλονιστικὴ ἀνακάλυψη ὅτι ὁ πολυπόθητος “ἐαυτὸς του” ποὺ τόσα χρόνια καὶ μὲ τόσο κόπο ἔψαχνε, στὴν πραγματικότητα... δὲν ὑπάρχει! Κι ἐφόσον δὲν ὑπάρχει “ἐαυτὸς”, τότε δὲν ὑπάρχει καὶ Θεὸς σὰν ξεχωριστὸ ὄν... Δὲν ὑπάρχει ἀτομικὸ ὄν ἢ προσωπικότητα ποὺ νὰ ἀντιλαμβάνεται τὸν “ἐξωτερικὸ κόσμον”... Τότε ποιοὶ εἴμαστε; Μέσα ἀπὸ τὴ βουδιστικὴ ἀσκηση ἀρχίζουμε νὰ ὑποψιαζόμαστε αὐτὸ ποὺ κάποτε ἀπάντησε ὁ Ὀδυσσεύς στὸν Κύκλωπα: «Εἶμαι ὁ κανένας»... Ἐκεῖ εἶναι ἡ οὐσία τοῦ διαλογισμοῦ. Στὴν κενότητα»¹⁹.

Παραθέτουμε μέρος διαλογισμοῦ ἀπὸ τὸ Γιόγκι Μπατζάν: «Κάθισε καὶ κλείσε τὰ μάτια σου. Χρησιμοποίησε τὴν ἐνέργειά σου... Κάθισε σὲ μία στάση ποὺ εἶναι ἀναπαυτικὴ γιὰ τὸ σῶμα σου μὲ τὴ σπονδυλικὴ σου στήλη ἴσια»²⁰. Τώρα ἄρχισε νὰ φαντάζεσαι πὼς εἶσαι τὸ πιὸ μεγαλειώδες αὐτόφωτο πλάσμα. Εἶσαι μεγαλειώδης, μεγαλειώδης, μεγαλειώδης, μεγαλειώδης... ἓνα τέλειον φωτισμένο πλάσμα... Ἄσε τὴ σκέψη τοῦ μεγαλείου νὰ σὲ πλημμυρίσει. Εἶσαι τὸ σύμπαν. Εἶσαι τὸ Ἄπειρο Ἐνα. Εἶσαι ἡ Ὑπαρξία τῶν ὑπάρξεων, τὸ Ἀνώτατο Ὄν. Προσηλώσου σὲ αὐτὴ τὴ σκέψη»²¹. Ἀπὸ

12. <http://www.watchman.org/cat95.htm>.

13. “The World’s Religions”, ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 201.

14. “Ὁ Πλήρης Ὁδηγὸς τοῦ Παγκόσμιου Μυστικισμοῦ”, ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 71.

15. Titmuss Christopher, “Ἡ δύναμις τοῦ διαλογισμοῦ”, Κοχλίας, 2005, σελ. 7.

16. “Ὁ κόσμος τῆς γιόγκα”, ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 323.

17. “Harper’s Ἐγκυκλοπαίδεια Μυστικιστικῶν καὶ Παραφυσικῶν Ἐμπειριῶν”, ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 427.

18. “Encyclopedia of New Age Beliefs”, ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 346.

19. “Ὁ κόσμος τῆς γιόγκα”, ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 360.

20. Ἡ σπονδυλικὴ στήλη πρέπει νὰ εἶναι ἴσια, ὅχι γιὰ λόγους ὀρθοπεδικῆς υγείας, ἀλλὰ γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ «ῥεεῖ ἡ ἐνέργεια».

21. “Κουνταλίγι Γιόγκα”, ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 177.

αὐτὸ τὸ ἐνδεικτικὸ ἀπόσπασμα καταλαβαίνει κανείς ὅτι ὁ διαλογισμὸς δὲν εἶναι μέθοδος χαλάρωσης ἢ καταπολέμησης τοῦ στρέψ, ἀλλὰ μία γκουρουνιστικὴ μέθοδος, πὸν ὁδηγεῖ στὴν αὐτοπραγμάτωση²².

Πόσο ἀπέχουν ὅλα αὐτὰ ἀπὸ τὴ Χριστιανικὴ διδασκαλία εἶναι -νομίζω- σαφέστατο. Ὁ Χριστιανός, διατηρώντας τὴν ἐλευθερία του καὶ τὴ λογικὴ του σκέψη, στρέφεται ἔξω ἀπὸ αὐτόν, στὸν ἕνα, ἀληθινό, προσωπικὸ Θεὸ τῆς Ἀγάπης τὸν ὁποῖο καὶ ἐπικαλεῖται μὲ ταπείνωση, χωρὶς τὴν ψευδῆ πεποίθηση ὅτι θὰ αὐτολυτρωθεῖ μέσω τεχνικῶν. Ἐνῶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ διαλογισμοῦ²³ εἶναι ἡ καλλιέργεια ἑσφορικῶν ἐγωισμοῦ, τὸ ψυχασθενικὸ κλείσιμο στὸν ἑαυτό, ἡ ἀπώλεια τοῦ ἑαυτοῦ, ἡ διάλυση τῆς προσωπικότητάς.

Ἀθῶα γιόγκα;

Ἡ γιόγκα, ὅπως προσπαθήσαμε νὰ δείξουμε καὶ ὅπως ἀποδεικνύει ἡ ἱστορία, οἱ μέθοδοι καὶ ὁ στόχος τῆς, ἀποτελεῖ ἀναμφισβήτητα θρησκευτικὴ πρακτικὴ²⁴, ἡ ὁποία ἔχει σήμερα μιὰ τρομακτικὴ ἐξάπλωση σὲ χώρες χριστιανικῆς. Ἀπὸ τὰ Βουδιστικὰ μοναστήρια ἡ γιόγκα ἔχει περάσει στὰ σαλόνια τῆς Δύσης. Τὴ συναντᾶ κανεὶς σὲ ποικίλες ὁμάδες Ἰνδουιστικοῦ καὶ Βουδιστικοῦ προσανατολισμοῦ, σὲ πλῆθος νεοεποχίτικων ἀποκρυφιστικῶν ὁμάδων καὶ παραθρησκευτικῶν ὀργανώσεων, τὴ συναντᾶ κανεὶς σὲ γυμναστήρια, σχολές χοροῦ, ἀκόμα καὶ σὲ σχολεῖα. Ὑπάρχουν πολλὰ κέντρα καὶ ὁμάδες στὴν Ἑλλάδα πὸν ὀργανώνουν μαθήματα γιόγκα, ἀκόμα καὶ γιὰ ἐγκύους καὶ γιὰ παιδιὰ σχολικῆς καὶ προσχολικῆς ἡλικίας. Λένε ὅτι ἡ γιόγκα ἀπευθύνεται σὲ ἀνθρώπους κάθε φυλῆς, θρησκείας ἢ δόγματος. Ὁ καθένας βεβαίως εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἀσπαστεῖ τὸν Ἰνδουισμό, τὸν Βουδισμό καὶ τὶς ὅποιες θρησκευτικὲς πρακτικὲς θέλει, ἀλλὰ ἐν γνώσει του καὶ ὄχι

πλανώμενος. Καὶ ὅπωςδήποτε γνωρίζοντας ὅτι ὅλοι οἱ δρόμοι δὲν ὁδηγοῦν στὸ Θεό. **Γιὰ τὸ Χριστιανὸ ἡ γιόγκα εἶναι ἀσυμβίβαστη μὲ τὴ διδασκαλία καὶ τὰ δόγματα τῆς πίστεώς του.** Γιὰ νὰ ἀσκήσεις τὴ γιόγκα χρειάζεται νὰ ἀποδεχτεῖς ἐξωχριστιανικὰ δόγματα ὅπως τὶς δοξασίες περὶ ἀπρόσωπου θεοῦ, μετενσαρκώσεως, αὐτολυτρώσεως μέσω τεχνικῶν, τὴν ὑπαρξη καὶ τὴ χειραγώγηση μυστικιστικῆς «ἐνέργειας» κτλ. Γιὰ τὸ Χριστιανὸ ὅλα αὐτὰ συγκρούονται μὲ τὴ Χριστιανικὴ του ιδιότητα. Ἀφοῦ, ὅπως μᾶς λένε οἱ ἴδιοι οἱ δάσκαλοι τῆς γιόγκα, «καὶ μόνο μὲ τὶς σωματικὲς ἀσκήσεις μπορεῖ κανεὶς νὰ ὁδηγηθεῖ σὲ πνευματικὸ μονοπάτι»²⁵. Ὅπως πολὺ εὔστοχα ἐπισημαίνει ὁ καθηγητὴς Johannes Aagaard, «**ἡ συντριπτικὴ πλειονότητα τῶν ἀνθρώπων πὸν ἀσκοῦν γιόγκα ὁδηγοῦνται ἐκεῖ ὅπου δὲν εἶχαν πρόθεση νὰ πᾶνε. Μεταβάλλονται σὲ ἀνθρώπους μὲ νέες ἀξίες, ἐξ-ἰνδουίζονται, καὶ αὐτὸ δὲν ἦταν καθόλου ἢ πρόθεσή τους**»²⁶.

Πέρα ἀπὸ τὴ σταδιακὴ μύηση σὲ ἀντιχριστιανικὲς διδασκαλίες, **ἡ γιόγκα συνεπάγεται καὶ σωματικὸν κινδύνον.** Ἐνδεικτικὰ νὰ ἀναφέρουμε ὅτι ἡ ἴδια ἡ Ἑνωσιὴ Γιόγκα στὴν Ἀμερικὴ λέει ὅτι τὰ παιδιὰ κάτω τῶν 16 ἐτῶν δὲν πρέπει νὰ κάνουν γιόγκα, διότι αὐτὴ μπορεῖ νὰ βλάψει τὸ σῶμα τους²⁷.

Στὰ ἀρχαῖα κείμενα ἀναφέρονται πολλὲς προειδοποιήσεις ὅτι ἀκόμα καὶ «ἡ χάθα γιόγκα εἶναι ἐπικίνδυνον ἐργαλεῖον»²⁸. Ἐπιπλέον, θὰ πρέπει νὰ τονιστεῖ ὅτι «τὸ μυαλὸ τόσο στὸν Ἰνδουισμό ὅσο καὶ στὸ Βουδισμό θεωρεῖται μέρος τοῦ ὑλικοῦ σώματος καὶ συνεπῶς ἐμπόδιο γιὰ τὴν πνευματικὴ ἀφύπνιση. Ὁ διαλογισμὸς ἔχει σχεδιαστεῖ γιὰ νὰ παρακάμψει τὸ μυαλὸ, χρησιμοποιώντας εἰδικὲς ἀναπνευστικὲς τεχνικὲς»²⁹. Δυστυχῶς, ὅπως τονίζουν κορυφαῖοι Ἀμερικανοὶ θρησκευτικο-

25. Στὸ ἀρχεῖο μας.

26. <http://www.dci.dk/?artikel=334>.

27. <http://www.navpress.com/EPubs/DisplayArticle/3/3.20.9.html>.

28. <http://www.ankerberg.org/Articles.new-age/NA0902W2.html>.

29. http://cana.userworld.com/cana_meditation.html.

22. + π. Ἀλεβιζόπουλου Ἀντωνίου, «Διαλογισμὸς ἢ προσευχή;», ἔκδ. Διάλογος, 1977.

23. Σύμφωνα μὲ καταγεγραμμένους μαρτυρίες πρώην διαλογιζόμενων.

24. www.apologeticsindex.org/y06.html.

λόγοι, «ελάχιστη ἀμφιβολία ὑπάρχει ὅτι τὰ περισσότερα συστήματα διαλογισμοῦ πρέπει νὰ ταξινομηθοῦν ὡς ἐκπαίδευση στὸν ἀποκρυφισμό»³⁰. Οἱ αὐθεντίες στὸ διαλογισμό ἐπισημαίνουν ὅτι «ὁ διαλογισμὸς ποὺ περιλαμβάνει γιογκικὲς στάσεις τοῦ σώματος καὶ τεχνικὲς ἀναπνοῆς ξυπνᾶ ἀπόκρυφες ἐνέργειες καὶ ἐπιφέρει ψυχικὲς μεταβολές... ὁ παλιὸς ἄνθρωπος παύει νὰ ὑπάρχει καὶ ἀντικαθιστᾶται ἀπὸ μία ἐντελῶς νέα προσωπικότητα»³¹. Ὁ τρόπος βίωσης τῆς πραγματικότητας ἀλλάζει³² καί, ὅπως συμπεραίνουν οἱ εἰδικοί, ποικίλα ψυχολογικὰ προβλήματα συνδέονται μὲ τὸ διαλογισμό. Χαρακτηριστικὰ ἀναφέρουμε τὴ μελέτη δύο ψυχιάτρων στὴν Ἀμερική, οἱ ὁποῖοι παρακολούθησαν γιὰ μία δεκαετία ἑκατοντάδες διαλογιζόμενους. Στὴ μελέτη αὐτὴ μὲ τίτλο «Ψυχιατρικὲς ἐπιπλοκὲς τῆς πρακτικῆς τοῦ διαλογισμοῦ» ἀναπτύσσονται οἱ παθολογικὲς καὶ ἄλλες παρενέργειες τοῦ διαλογισμοῦ³³. Ἐπίσης, ἡ Margaret Singer, ποὺ ἦταν κλινικὴ ψυχολόγος καὶ ὁμότιμη καθηγήτρια στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Berkley, κορυφαία ἐρευνήτρια στὸν τομέα τῆς ψυχοσωματικῆς ἰατρικῆς καὶ ἐξειδικευμένη στὶς σέκτες³⁴, παρακολουθώντας πάνω ἀπὸ 70 ἄτομα ποὺ ἀσκοῦσαν διαλογισμό ἀπὸ 4-17 χρόνια, κατέγραψε κάποιες ἀπὸ τὶς βλάβες ποὺ παρουσίαζαν -συχνὰ γιὰ πολλὰ ἔτη- οἱ διαλογιζόμενοι³⁵: ἀπότομη διακοπὴ συνειδήσεως, προσβολὲς ἄγχους, δυσκολίες στὴ μνήμη, ἔλλειψη ὀρίων, ἀνάρμιστα καὶ ἀσύνδετα συναισθηματικὰ ξεσπάσματα,

μακροχρόνια συναισθηματικὴ ἰσοπέδωση, τινάγματα μυῶν, σπασμούς, ὀπτικὲς ψευδαισθήσεις κ.ἄ. Μεγάλο μέρος τῆς συναφοῦς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας καταδεικνύει ὅτι ὁ ἄνθρωπος ποὺ διαλογίζεται «διακινδυνεύει τὴ σωματικὴ, διανοητικὴ καὶ πνευματικὴ του ὑγεία»³⁶. Στούς κινδύνους ποὺ κρύβει ἡ γιόγκα ἀναφέρονται καὶ «ἡ ὑπερβολικὴ ἐσωστρέφεια, πνευματικὸς ἠδονισμὸς, παλινδρομηση... καὶ συναισθηματικὴ καθήλωση στὸν Γκουρού»³⁷.

Οἱ μελέτες τῶν εἰδικῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ μαρτυρίες ἀνθρώπων ποὺ ἔκαναν γιόγκα ἀναφέρουν, σὺν τοῖς ἄλλοις, «συναισθηματικὲς διαταραχὲς, ἔντονα αἰσθήματα φόβου, κατάθλιψη, δραματικὲς ἀλλαγὲς στὴ διάθεση, ἔντονα ξεσπάσματα θυμοῦ, πόνους, ἀπώλεια τῆς αἴσθησης τοῦ σώματος, προσωρινὴ ἢ μόνιμη ἀπώλεια τῆς λογικῆς...»³⁸. Ὁ ἴδιος ὁ γκουρού Ραζνὶς λέει: «Ἡ ἐμπειρία τοῦ βαθέως διαλογισμοῦ εἶναι ἀκριβῶς ὅπως ὁ θάνατος... Ὅταν συμβαίνει τόσο ξαφνικά, ἡ τὸ σῶμα ὑποφέρει ἢ τὸ μυαλό... μερικοὶ ἄνθρωποι μποροῦν νὰ τρελαθοῦν»³⁹. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε αὐτὸ ποὺ ὁ γκουρού Μουκτανάντα περιγράφει ὡς διαλογιστικὴ ἐμπειρία του: «Ἦμουν σὲ τρομακτικὴ κατάσταση. Ἡ ἀναπνοή μου ἄλλαξε, ἡ κοιλιὰ μου γέμιζε μὲ ἀέρα, ὅταν εἰσέπνεα ἢ ἀναπνοὴ κρατιόταν μέσα μου. Τὸ μυαλό μου εἶχε ἀρρωστήσει ἀπὸ τὸ φόβο... Ἄρχισα νὰ βλέπω μικρὰ ἀνθρωπάκια καὶ νὰ παρακολουθῶ τὴν τρέλα μου. Τὸ σῶμα μου ἄρχισε νὰ τινάζεται. Τώρα δὲν ἤμουν ἐγὼ ποὺ διαλογιζόμουν. Ὁ διαλογισμὸς, μοῦ ἐπιβαλλόταν... Ἔβλεπα τὸ σῶμα μου νὰ καίγεται... Μόλις τελείωσαν ὅλα ὁ Μουκτανάντα συμπέρανε ὅτι εἶχε φωτιστεῖ»⁴⁰. Πολλὲς παρόμοιες μαρτυ-

30. "Encyclopedia of New Age Beliefs", ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 395.

31. "Encyclopedia of New Age Beliefs", ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 222-223.

32. "Encyclopedia of New Age Beliefs", ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 390.

33. Epstein Mark & Lief Jonathan, "Psychiatric Complications of Meditation Practice", in "The Journal of Transpersonal Psychology", vol. 13, no 2, 1981.

34. Ἡ Margaret Thaler Singer (1921-2003) στὴν καριέρα της συμβούλευσε καὶ πῆρε συνεντεύξεις ἀπὸ 3.000 μέλη καὶ πρῶν μέλη σεκτῶν καὶ τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους τους.

35. Singer Thaler Margaret, "Cults in Our Midst -The Continuing Fight Against their Hidden Menace", John Wiley, 2003, κεφ. 6.

36. "Encyclopedia of New Age Beliefs", ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 396.

37. Harper's Ἐγκυκλοπαίδεια Μυστικιστικῶν καὶ Παραφυσικῶν Ἐμπειριῶν", ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 101.

38. "Encyclopedia of New Age Beliefs", ἔνθ. ἄνωτ. στὰ κεφάλαια «Γιόγκα» καὶ «Διαλογισμὸς» καὶ στὸ ἀρχεῖο μας.

39. "Encyclopedia of New Age Beliefs", ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 237.

40. "Encyclopedia of New Age Beliefs", ἔνθ. ἄνωτ., σελ. 393.

ΙΗ' ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΔΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Ἱερόν Προσκύνημα Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου
(Προκόπι Εὐβοίας, 16.10.2006-19.10.2006)

Μέ θέμα: «Οἱ “ἐμπειρίες” στίς αἱρέσεις καί στήν παραθρησκεία», πραγματοποιήθηκε καί ἐφέτος ἡ ΙΗ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα αἱρέσεων καί παραθρησκείας.

Ἡ Συνδιάσκεψη, πού τελοῦσε ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, ἔλαβε χώραν στό Ἱερό Προσκύνημα τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου, στό Προκόπι Εὐβοίας, ἀπό 16/10 μέχρι 19/10/2006, μέ τήν φιλόξενη φροντίδα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσοστόμου καί ὑπό τήν προεδρεία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νικοπόλεως καί Πρεβέζης κ. Μελετίου, Προέδρου τῆς Συνδικτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἱρέσεων.

ρίες μᾶς ὀδηγοῦν στό συμπέρασμα ὅτι αὐτό πού στή Δύση συχνά χαρακτηρίζεται ὡς «τρέλα, κατοχή ἀπό πνεύματα ἢ δαιμονοληψία» στήν Ἀνατολή ὀρίζεται ὡς «φωτισμός»⁴¹. Καί δέν εἶναι λίγες οἱ περιπτώσεις ἀνθρώπων πού ξεκίνησαν πειραματιζόμενοι μέ τήν «ἀθώα» γιόγκα καί κατέληξαν στήν τρέλα καί στό δαιμονισμό⁴², σέ ἐπικοινωνίες μέ πνεύματα, πού ἄλλοτε ἀναγνωρίζονται ὡς κακά, ἄλλοτε ἐκλαμβάνονται ὡς «θεοί» πού «κατευθύνουν» τόν οἰκοδεσπότη πού τὰ «φιλοξενεῖ». Συχνά οἱ συνέπειες εἶναι τραγικές.

Ἄντι ἐπιλόγου.

Ἐπειδή δέν γνωρίζουμε οὔτε τήν ἀπόκρυ-

Συμμετεῖχαν σ' αὐτήν Ἐντεταλμένοι 9 Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί 62 Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Κρήτης καί τῆς Δωδεκανήσου.

Μέ βάση τίς εἰσηγήσεις, συζητήσεις καί προτάσεις τῶν συνέδρων, ἡ Συνδιάσκεψη κατέληξε στά ἑξῆς:

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

1) Τοῦς τελευταίους αἰῶνες ἐπικράτησε στόν χῶρο τῆς Δυτικῆς κυρίως Εὐρώπης ἕνα πνευματικό κίνημα, πού ἀπέρριπτε κάθε θρησκευτικό μεταφυσικό κριτήριο στά θέματα τῆς ζωῆς -ὁ Διαφωτισμός. Οἱ ἀρχές τοῦ Διαφωτισμοῦ ὀδήγησαν τόν κόσμον σέ ἀπολυτοποίηση τοῦ «ὀρθοῦ λόγου» (raison) σέ βαθμό πού κατά κυριολεξία ξέρανε καί στέγνωσε τήν ἐσωτερική ζωή τοῦ ἀνθρώπου.

φη παράδοση οὔτε τή δυναμική τῆς πνευματικῆς ἐξαπάτησης θά πρέπει νά εἴμαστε προσεκτικοί. Καί ὅποιος στοχεύει σέ σωματική ἄσκηση, ἄς διαλέξει ἕνα πρόγραμμα πού θά ἔχει στόχο τή σωματική ἄσκηση καί ὄχι τήν ἔνωση μέ τὸ «θεῖο».

Ὅλα αὐτά τὰ καταθέσαμε χωρὶς νά ἔχουμε τίποτα ἀπολύτως ἐναντίον τῶν δασκάλων ἢ τῶν ἀσκούμενων στή γιόγκα, τοὺς ὁποίους καί σεβόμαστε, ἀλλὰ θεωρώντας ὅτι κάποια σύντομα πορίσματα μακρόχρονης μελέτης πάνω στό θέμα θά πρέπει νά εἶναι διαθέσιμα σέ ὅποιον καλοπροαίρετα ἀναζητεῖ καί θέλει νά μάθει ἀλήθειες πού συχνά ἀποσιωπῶνται. Ἡ ἀλήθεια πάντα ἐλευθερώνει. Καί ὁ πραγματικός ἀναζητητής εἶναι πάντα ἀνοιχτός πρὸς τήν ἀλήθεια.

41. "Encyclopedia of New Age Beliefs", ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 397.

42. "Encyclopedia of New Age Beliefs", ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 223.